

การใช้ภาษาในประกาศเตือนภัยพิบัติทางธรรมชาติของเมืองปักกิ่ง ประเทศ

สาธารณรัฐประชาชนจีน ปี ค.ศ.2025 ตามกรอบมาตรฐาน HSK 3.0

ภัทรพงศ์ พึ่งงาม^{1*} และ นครเรศ ชัยแก้ว²

An Analysis of Linguistic Patterns in Beijing's Natural Disaster Notifications (2025) Relative to the HSK 3.0 Framework

Pattarapong Purnngam^{1*} and Nakharet Chaikaew²

¹ Chinese Department, School of Liberal Arts, University of Phayao, Phayao, 56000

² Computer Graphics and Multimedia Department, School of Information and Communication Technology,
University of Phayao, Phayao, 56000

* Corresponding author: pattarapong.pu@up.ac.th

Received: 1 February 2026; Revised: 17 February 2026; Accepted: 26 February 2026

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเลือกใช้คำศัพท์และโครงสร้างไวยากรณ์ภาษาจีนที่ปรากฏในประกาศแจ้งเตือนภัยพิบัติทางธรรมชาติของนครปักกิ่ง ปี ค.ศ. 2025 ตามกรอบมาตรฐาน HSK 3.0 และเพื่อเสนอแนวทางต้นแบบมาตรฐานสำหรับประกาศเตือนภัยของประเทศไทย โดยรวบรวมข้อมูลประกาศเตือนภัยในรูปแบบข้อความจำนวน 138 ฉบับ จากเว็บไซต์พยากรณ์อากาศนครปักกิ่ง เพื่อวิเคราะห์หน่วยคำและรูปแบบวาทกรรม

ผลการศึกษาพบว่า คำศัพท์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับพื้นฐาน (HSK 1-3) คิดเป็นร้อยละ 71.24 ของข้อมูลทั้งหมด ซึ่งเอื้อต่อการรับรู้ในวงกว้าง อย่างไรก็ตาม คำศัพท์เทคนิคที่เป็นหัวใจสำคัญในการระบุประเภทภัยและผลกระทบ เช่น ดินโคลนถล่ม (泥石流) และภัยพิบัติทุติยภูมิ (次生灾害) มักอยู่ในระดับกลางถึงสูง (HSK 4 ขึ้นไป) ซึ่งส่งผลให้ประกาศดังกล่าวเป็นอุปสรรคต่อการทำความเข้าใจของผู้อยู่อาศัยชาวต่างชาติและผู้เรียนภาษาจีนระดับต้นที่ยังขาดทักษะในการตีความคำศัพท์เฉพาะทางด้านอุตุนิยมวิทยา สำหรับโครงสร้างไวยากรณ์ พบการใช้รูปแบบประโยคที่ตายตัวและสม่ำเสมอในระดับ HSK 1-4 โดยมีโครงสร้างเด่น ได้แก่ การบอกสาเหตุ (受...影响/ได้รับ...อิทธิพล) การคาดการณ์ (预计...出现/คาดว่า...เกิดเหตุการณ์) และประโยคคำสั่งสุภาพ (请...注意/กรุณา...ระมัดระวัง)

ผลการสังเคราะห์ได้นำไปสู่การเสนอแนวคิดการบริหารจัดการระดับภาษาสำหรับประเทศไทย โดยประยุกต์ใช้จุดเด่นจากรูปแบบของจีน ได้แก่ การใช้เทมเพลตที่สั้นกระชับ การกำหนดชุดคำศัพท์พื้นฐานที่เหมาะสมกับมวลชน และการบูรณาการสัญลักษณ์สากลร่วมกับสีบอกระดับความรุนแรง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารความเสี่ยงและสร้างความปลอดภัยให้แก่สาธารณชนอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: ประกาศเตือนภัย, ปักกิ่ง, HSK 3.0, โครงสร้างไวยากรณ์, การเข้าถึงข้อมูล

¹ สาขาวิชาภาษาจีน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา จังหวัดพะเยา 56000

² สาขาวิชาคอมพิวเตอร์กราฟิกและมัลติมีเดีย คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยพะเยา จังหวัดพะเยา 56000

Abstract

This research aims to investigate the lexical selection and grammatical structures of Chinese natural disaster notifications in Beijing (2025) based on the HSK 3.0 framework, and to propose a strategic model for developing disaster notification standards in Thailand. The primary data consisted of 138 textual disaster alerts synthesized from the Beijing Meteorological Website.

The findings reveal that the majority of vocabulary utilized in these alerts (71.24%) corresponds to elementary levels (HSK 1–3), facilitating general accessibility. However, specialized disaster-related terminology frequently falls within intermediate to advanced tiers (HSK 4 and above), posing significant comprehension barriers for foreign residents and individuals with elementary linguistic proficiency who struggle to interpret technical meteorological terms. Regarding grammatical composition, the study identifies the consistent use of fixed, formulaic structures (HSK 1–4), such as causative phrases (受...影响), predictive forecasts (预计...出现), and polite imperatives (请...注意).

The synthesis derived from this study provides a conceptual framework for Thailand's disaster communication protocols by emphasizing "Linguistic Level Management." Recommended strategies include the use of concise templates, the establishment of foundational vocabulary registers tailored for the general public, and the integration of universal symbols and color-coded warning levels to enhance clarity and public safety.

Keywords: Disaster notifications, Beijing, HSK 3.0, Syntax, Information accessibility

Introduction

ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อสารหลักที่ช่วยถ่ายทอดข้อมูล ข้อเท็จจริง และคำสั่งในการจัดการสถานการณ์ฉุกเฉิน โดยเฉพาะในประกาศเตือนภัยพิบัติทางธรรมชาติที่ต้องสื่อสารให้ประชาชนเข้าใจและปฏิบัติได้ทันเวลาที่ ในประเทศไทย การใช้ภาษาในประกาศเตือนภัยพิบัติยังขาดมาตรฐานที่ชัดเจนและการวิเคราะห์เชิงประจักษ์ เช่น งานวิจัยของกฤษณะแสงจันทร์ (2564) ศึกษาการสื่อสารภัยแผ่นดินไหวผ่านสื่อดิจิทัล พบปัญหาการรับรู้ของประชาชน แต่ไม่ได้วิเคราะห์รูปแบบคำศัพท์หรือโครงสร้างไวยากรณ์ในข้อความเตือนภัยจริง งานวิจัยของอุษณีย์ ศิริสุนทรโพนบูลย์และคณะ (2559) ที่ได้ศึกษาการสื่อสารความเสี่ยงภัยพิบัติแผ่นดินไหวในจังหวัดภูเก็ต ที่เน้นสาระการสื่อสารและภาษาที่เข้าใจง่าย แต่ยังคงขาดการศึกษาในเรื่องของหน่วยคำหรือโครงสร้างข้อความเตือนภัยเชิงภาษาศาสตร์ ขณะที่เอกสารนโยบายกำหนดให้ข้อความเตือนภัยต้องชัดเจนและเข้าใจง่าย แต่ไม่มีหลักฐานเชิงประจักษ์รองรับ ทำให้ประเทศไทยยังไม่มีกรอบมาตรฐานภาษาสำหรับประกาศเตือนภัยที่ปรับใช้ได้จริงกับประชาชนหลากหลายกลุ่ม

ในทางกลับกันสาธารณรัฐประชาชนจีนได้พัฒนาระบบเตือนภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างเข้มแข็ง โดย China Meteorological Administration (CMA) ดูแลการเผยแพร่ประกาศเตือนภัยระดับชาติผ่านเว็บไซต์และระบบเผยแพร่ข้อมูลเตือนภัยแห่งชาติ ประกาศเตือนภัยพิบัติทางธรรมชาติของเมืองปักกิ่งในฐานะเมืองหลวงและศูนย์กลางเศรษฐกิจ ปี ค.ศ. 2025 ครอบคลุมภัยพิบัติทางธรรมชาติต่างๆ เช่น ฝนตกหนัก คลื่นความร้อน พายุทิวศ และภัยที่เกี่ยวข้อง โดยเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานท้องถิ่นที่เชื่อมโยงกับระบบระดับชาติ การมีผู้อพยพจากมณฑลต่าง ๆ ที่มีภาษาถิ่นแตกต่างกันรวมถึงชาวต่างชาติอยู่เป็นจำนวนมากรวมทั้งชาวไทยที่มาพำนักอาศัยอยู่หรือมาท่องเที่ยว แม้ว่าจะใช้ภาษาจีนกลางมาตรฐานในการสื่อสารเตือนภัยเพื่อให้ทุกกลุ่มเข้าใจ แต่การเลือกใช้คำศัพท์และโครงสร้างไวยากรณ์

ในประกาศเตือนภัยเป็นความท้าทายสำคัญในการสร้างความเข้าใจร่วมกันของหน่วยงานรัฐบาลและประชาชนที่อาศัยอยู่ในนครเมืองปักกิ่ง

งานวิจัยนี้จึงเลือกใช้กรอบมาตรฐานความรู้ภาษาจีนระบบใหม่ (HSK 3.0) มาเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ โดย HSK 3.0 ไม่ได้ถูกใช้เพียงเพื่อวัดสมรรถนะของผู้เรียนชาวต่างชาติเท่านั้น แต่ในบริบทของงานวิจัยนี้ HSK 3.0 ถูกประยุกต์ใช้ในฐานะ "ดัชนีความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลสากล" (Universal Information Accessibility Index) เพื่อประเมินว่าประกาศเตือนภัยซึ่งเขียนโดยเจ้าของภาษาเพื่อสื่อสารกับคนในประเทศนั้น มีระดับความยากง่ายเพียงใดต่อผู้อยู่อาศัยกลุ่มที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา (Non-native residents) การวิเคราะห์นี้จะช่วยเผยให้เห็น "ช่องว่างทางการสื่อสาร" (Communication Gap) ที่อาจเกิดขึ้น โดยเฉพาะกับชาวต่างชาติและคนไทยที่มีระดับทักษะภาษาจำกัด ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเมื่อเกิดเหตุการณ์วิกฤต ผลการศึกษาที่ได้จึงไม่เพียงแต่เป็นการถอดบทเรียนจากกรณีศึกษาของจีน แต่ยังเป็นแนวทางสำคัญในการเสนอ "แนวคิด" สำหรับการสร้างดัชนีวัดความยากง่ายของภาษาไทย เพื่อพัฒนาต้นแบบมาตรฐานประกาศเตือนภัยที่เข้าถึงมวลชนทุกกลุ่มได้อย่างแท้จริง

Objectives

1. เพื่อวิเคราะห์การเลือกใช้คำศัพท์ภาษาจีนที่ปรากฏในประกาศแจ้งเตือนภัยพิบัติทางธรรมชาติของเมืองปักกิ่ง ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ปี ค.ศ.2025
2. ศึกษารูปแบบโครงสร้างไวยากรณ์ภาษาจีนที่พบบ่อยในประกาศแจ้งเตือนภัยพิบัติทางธรรมชาติของเมืองปักกิ่ง ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ปี ค.ศ.2025
3. เพื่อเสนอโครงร่างแนวคิดในการพัฒนาต้นแบบประกาศแจ้งเตือนภัยพิบัติของประเทศไทย โดยประยุกต์ใช้คุณลักษณะทางภาษาศาสตร์ที่ได้จากการสังเคราะห์ผลการศึกษา

Literature Review

1. ระบบเตือนภัยพิบัติของสาธารณรัฐประชาชนจีน

สาธารณรัฐประชาชนจีนได้พัฒนาระบบเตือนภัยพิบัติทางธรรมชาติในระดับชาติอย่างต่อเนื่อง โดยใช้กรอบ "การบริหารจัดการเหตุฉุกเฉิน" และ "การป้องกันและลดความสูญเสียจากภัยพิบัติ" เป็นแกนหลักในการออกแบบโครงสร้างการเตือนภัย แผนพัฒนาระบบการจัดการภาวะฉุกเฉินระดับชาติ (ช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 14) ระบุให้ยกระดับความสามารถด้านการเฝ้าระวังและการเตือนภัย เพิ่มความครอบคลุมของเครือข่ายตรวจวัด และสร้างระบบเผยแพร่คำเตือนที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

ด้านอุตุนิยมวิทยา จีนได้พัฒนาระบบเตือนภัยด้านอากาศและภูมิอากาศที่มีระดับเตือนภัยสี่ระดับได้แก่ สีแดง, สีส้ม, สีเหลือง และสีน้ำเงิน ใช้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ โดยผูกโยงกับมาตรการตอบสนองและระดับการประกาศภาวะฉุกเฉินของทางการ ระบบดังกล่าวเน้นทั้งการเตือน "ภัย" (เช่น ฝนหนัก คลื่นความร้อน) และการเตือน "ผลกระทบ" (เช่น น้ำท่วมขังในเมือง การจราจรติดขัด) เพื่อให้หน่วยงานท้องถิ่นและประชาชนสามารถเตรียมการรับมือได้ตรงตามความเสี่ยง

ในงานของ Jiao Meiyuan และคณะ (2558) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ "ระบบตอบโต้เหตุฉุกเฉินด้านอุตุนิยมวิทยาของจีน" ซึ่งชี้ให้เห็นว่า China Meteorological Administration (CMA) และสำนักงานอุตุนิยมวิทยาท้องถิ่นได้จัดตั้งหน่วยจัดการเหตุฉุกเฉิน และพัฒนาโปรแกรมตอบโต้เหตุร้ายด้านสภาพอากาศหลายชุด เช่น การจัดการพายุหิมะ อากาศ

หนาวจัด และเหตุสภาพอากาศสุดขั้วอื่น ๆ กลไกดังกล่าวรวมถึงการประสานงานข้ามระดับ การเผยแพร่คำเตือนผ่านหลายช่องทาง และการใช้ข้อความเตือนภัยมาตรฐานในการสื่อสารกับสาธารณะ

2. ระบบเตือนภัยพิบัติของเมืองปักกิ่ง

เมืองปักกิ่งในฐานะมหานครขนาดใหญ่ มีการจัดทำ “ข้อบัญญัติป้องกันภัยพิบัติอุตุนิยมวิทยา” (北京市气象灾害防御条例) เพื่อกำหนดกรอบการทำงานด้านการป้องกันและเตือนภัยสภาพอากาศในระดับเมืองอย่างเป็นระบบ ข้อบัญญัติดังกล่าวกำหนดหลักการ “ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง” และ “เตือนภัยได้ทันเวลา” พร้อมทั้งกำหนดให้รัฐบาลเมืองและเขตต้องสร้างเครือข่ายตรวจวัดและระบบเฝ้าระวังแบบเรียลไทม์ในพื้นที่เสี่ยง เช่น เขตประชากรหนาแน่น พื้นที่เกษตร และพื้นที่เสี่ยงดินถล่ม-น้ำป่า

ข้อบัญญัติฯ ยังระบุให้หน่วยงานด้านอุตุนิยมวิทยาของเมืองพัฒนาวิธีพยากรณ์เชิงตัวเลขและวิธีเตือนภัยแบบแบ่งเขต เพื่อเพิ่มความแม่นยำของการเตือนภัย รวมทั้งให้หน่วยงานเผยแพร่ข้อมูลเตือนภัยผ่านหน่วยงานเผยแพร่คำเตือนระดับเมืองและเขต ตามขั้นตอนและอำนาจหน้าที่ที่กำหนด รายงานเชิงนโยบายล่าสุดของปักกิ่งยังเน้นการ “เสริมสร้างความสามารถการเตือนภัยสภาพอากาศสุดขั้ว” เช่น การสร้างแบบจำลองฝนหนักความละเอียดสูง และระบบตรวจจับน้ำท่วมในระดับย่านและลุ่มน้ำขนาดเล็ก

สำหรับรูปแบบการเตือนภัย เมืองปักกิ่งได้ใช้ “สัญญาเตือนภัยอุตุนิยมวิทยาแบบใหม่” ซึ่งปรับปรุงประเภทสัญญาและคำแนะนำแนวทางป้องกัน เช่น การเพิ่มสัญญาเตือนหมอกควัน การเตือนน้ำแข็งบนถนน และการปรับคู่มือการรับมือให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของประชาชนเมืองใหญ่ แม้งานวิชาการจำนวนมากจะเน้นด้านเทคนิค เช่น การตรวจจับฝนหนักและน้ำท่วมขังในเมือง แต่กรอบกฎหมายและนโยบายของปักกิ่งสะท้อนชัดเจนว่าข้อความเตือนภัยสำหรับประชาชนต้อง “ชัดเจน ทันเวลา และเชื่อมโยงกับการปฏิบัติได้จริง” สิ่งนี้เป็นพื้นฐานสำคัญต่อการศึกษาภาษาในประกาศเตือนภัยของเมืองปักกิ่งในเชิงลึก

3. การสอบวัดระดับภาษาจีนระบบใหม่ (HSK 3.0)

มาตรฐานระดับความรู้ด้านภาษาจีน ปัจจุบันจีนใช้อ้างอิง มาตรฐานระดับความสามารถภาษาจีนสำหรับการศึกษาระหว่างประเทศฉบับใหม่ และพัฒนาระบบสอบวัดระดับภาษาจีน HSK 3.0 ซึ่งปรับจากเดิม 6 ระดับเป็นระบบ “สามขั้นเก้าอันดับ” (ระดับต้น 1-3, ระดับกลาง 4-6, ระดับสูง 7-9) แนวคิดสำคัญของ HSK 3.0 คือ การประเมินสมรรถนะภาษาแบบองค์รวม ทั้งด้านงานสื่อสาร (任务) หัวข้อ (话题) คำศัพท์ (词汇) ไวยากรณ์ (语法) และตัวอักษรจีน (汉字) โดยระบุชัดเจนว่าแต่ละระดับควรทำ “ภาระงานสื่อสาร” ได้บ้าง

ข้อมูลจากหน่วยงานด้านการทดสอบภาษาจีนระบุว่า HSK 3.0 เป็นการสืบทอดแต่ยกระดับจาก HSK เดิม โดยเพิ่มการทดสอบเกี่ยวกับตัวอักษรจีน วัฒนธรรมจีน และหัวข้อร่วมสมัยในสังคมจีน เช่น การพัฒนาเทคโนโลยี ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และการสร้างอารยธรรมเชิงนิเวศ นอกจากนี้ ในระดับสูง (HSK 7-9) ยังเพิ่มการประเมินทักษะการแปลจากภาษาต่างประเทศ (รวมถึงภาษาไทย) เป็นภาษาจีน เพื่อสะท้อนสมรรถนะการใช้ภาษาในสถานการณ์ข้ามวัฒนธรรม

การสอบวัดระดับความรู้ทางภาษาจีนระบบใหม่ (HSK 3.0) มีการจัดทำ รายการคำศัพท์และหลักไวยากรณ์ภาษาจีนที่ชัดเจนสำหรับแต่ละระดับ เพื่อให้ผู้สอนและผู้เรียนใช้เป็นแนวทางในการเตรียมตัวสอบและประเมินระดับภาษา การใช้กรอบ HSK 3.0 ในงานวิจัยด้านภาษาศาสตร์จึงช่วยให้สามารถวัดระดับความยากง่ายของภาษาจีนในเอกสารต่าง ๆ ได้อย่างเป็นระบบ เช่น การวิเคราะห์ว่าข้อความหนึ่ง ๆ ใช้คำศัพท์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับใดของ HSK และใช้โครงสร้างไวยากรณ์ระดับไหนเป็นหลัก

ในการวิจัย “การใช้ภาษาจีนในประกาศเตือนภัยพิบัติทางธรรมชาติของเมืองปักกิ่ง ปี ค.ศ. 2025” ผู้วิจัยได้นำกรอบ HSK 3.0 มาจัดระดับคำศัพท์และโครงสร้างไวยากรณ์ในประกาศเตือนภัย เพื่อนำมาช่วยในการตอบคำถามสำคัญว่า ภาษาที่ใช้ในประกาศมีความยากหรือง่ายในระดับใด เหมาะสมกับผู้รับสารที่มีพื้นฐานภาษาจีนแตกต่างกันเพียงใด และมีการใช้โครงสร้างระดับสูงเฉพาะในส่วนอธิบายเทคนิค หรือใช้โครงสร้างระดับพื้นฐานในส่วนของคำสั่งและข้อแนะนำหรือไม่ การเชื่อมโยงนี้ทำให้นักวิจัยมีกรอบวัดระดับภาษาที่ชัดเจน และสามารถนำไปเป็นแบบอย่างสำหรับการออกแบบภาษาในประกาศเตือนภัยภาษาไทยได้ในลำดับต่อไป

Methodology

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผสมกับการวิเคราะห์เชิงปริมาณเชิงพรรณนา ในลักษณะการวิเคราะห์หน่วยคำและโครงสร้างประโยคของประกาศเตือนภัยพิบัติทางธรรมชาติภาษาจีนที่เผยแพร่โดยหน่วยงานทางการของเมืองปักกิ่งในปี ค.ศ. 2025 โดยมุ่งวิเคราะห์การเลือกใช้คำศัพท์และรูปแบบโครงสร้างไวยากรณ์ที่ปรากฏบ่อยในข้อความประกาศดังกล่าว

2. แหล่งข้อมูลและกลุ่มข้อมูลวิจัย

ข้อมูลวิจัย ประกอบด้วย “ประกาศแจ้งเตือนภัยพิบัติทางธรรมชาติของเมืองปักกิ่ง” ที่เผยแพร่ในรูปข้อความตัวอักษรบนเว็บไซต์หรือแพลตฟอร์มทางการของหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องในระดับเมืองปักกิ่งในช่วงวันที่ 1 มกราคม – 31 ธันวาคม ค.ศ. 2025

เกณฑ์การคัดเลือกประกาศเตือนภัยมีดังนี้

1) เป็นประกาศที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ/อุตุนิยมวิทยา เช่น ลมแรง (大风) ฝนตกหนัก (暴雨) พายุฝนฟ้าคะนอง/ฟ้าผ่า (雷电) คลื่นความหนาวเย็น (寒潮) พายุทราย (沙尘) ลูกเห็บ (冰雹) คลื่นความร้อน/อากาศร้อนจัด (高温) น้ำแข็งเกาะถนน (道路结冰) และ พายุหิมะ (暴雪) เป็นต้น

2) เป็นประกาศที่ออกโดยหน่วยงานทางการของเมืองปักกิ่งหรือหน่วยงานสังกัดที่รับผิดชอบการเตือนภัยในพื้นที่ปักกิ่ง

3) ปรากฏในรูป “ข้อความภาษาจีนกลางมาตรฐาน” (อักษรจีนตัวย่อ) อย่างชัดเจนบนเว็บไซต์หรือแพลตฟอร์มทางการ

4) อยู่ในช่วงเวลาปีปฏิทิน ค.ศ. 2025 เท่านั้น

ผู้วิจัยรวบรวมประกาศตามเกณฑ์ดังกล่าวทั้งหมด พบจำนวนทั้งสิ้น 138 ฉบับ ความยาวประโยคเฉลี่ยอยู่ที่ 50-60 อักขระจีนต่อประโยค และจัดเก็บในรูปแบบไฟล์ข้อความ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์

3. การเก็บรวบรวมและจัดเตรียมข้อมูล

ขั้นตอนการเก็บและเตรียมข้อมูลมีดังนี้

1) เข้าถึงเว็บไซต์/แพลตฟอร์มทางการของหน่วยงานรัฐเมืองปักกิ่งที่เผยแพร่ประกาศเตือนภัยพิบัติ ได้แก่ เว็บไซต์ของศูนย์พยากรณ์อากาศปักกิ่ง (beijing meteorological service/北京市气象局)

2) คัดเลือกและดาวน์โหลดประกาศเตือนภัยพิบัติที่เข้าเกณฑ์ในข้อ 2

3) คัดลอกข้อความประกาศ (เฉพาะส่วนเนื้อหา ไม่รวมเมนูเว็บ โฆษณา หรือส่วนอื่นที่ไม่ใช่ประกาศ) ลงในไฟล์ข้อความ และตรวจความถูกต้องจากต้นฉบับอีกครั้ง

4) สร้างรหัส (code) ประกาศแต่ละฉบับ เช่น BK01-01, BK02-01 เพื่อสะดวกในการอ้างอิง

5) สร้างฐานข้อมูลคำศัพท์โดยแยกคำ/วลีจากข้อความประกาศทุกฉบับ และสร้างรายการคำศัพท์ที่ปรากฏทั้งหมด

4. เครื่องมือและกรอบอ้างอิงที่ใช้ในการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ระดับคำศัพท์และโครงสร้างไวยากรณ์ใช้กรอบอ้างอิง “มาตรฐานระดับความสามารถทางภาษาจีน HSK 3.0” โดยอาศัย

- 1) รายการคำศัพท์ (词汇表) ของ HSK 3.0 ระดับต่าง ๆ
- 2) รายการไวยากรณ์/โครงสร้างประโยค (语法点) ที่แบ่งตามระดับ HSK 3.0

ผู้วิจัยใช้เครื่องมือช่วยแยกคำภาษาจีนร่วมกับการตรวจสอบด้วยตนเอง เพื่อให้การจัดหมวดหมู่คำศัพท์และโครงสร้างไวยากรณ์มีความถูกต้องสำหรับบริบทของประกาศเดือนภัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วนเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ คือ (1) การวิเคราะห์การเลือกใช้คำศัพท์ และ (2) การวิเคราะห์รูปแบบโครงสร้างไวยากรณ์

5.1 การวิเคราะห์การเลือกใช้คำศัพท์ภาษาจีน

1) การแยกคำและสร้างรายการคำศัพท์

นำข้อความประกาศทั้งหมดเข้าสู่โปรแกรมแยกคำภาษาจีน เพื่อแบ่งข้อความออกเป็นหน่วยคำ หลังจากนั้นผู้วิจัยทำการตรวจสอบและปรับแก้รายการคำที่โปรแกรมแยกผิด (เช่น ชื่อเฉพาะ ศัพท์เทคนิค) เพื่อให้ได้ “รายการคำศัพท์รวม” ที่สะท้อนการใช้จริงในประกาศ

2) การจัดระดับคำศัพท์ตาม HSK 3.0

นำรายการคำศัพท์ทั้งหมดไปเทียบกับฐานข้อมูลคำศัพท์ HSK 3.0 โดยจัดเรียงระดับ HSK ให้แต่ละคำ (เช่น HSK 1-9 หรือ “นอก HSK” ถ้าไม่อยู่ในรายการ) หลังจากนั้นทำการบันทึกข้อมูลในตาราง เช่น คำ-ความหมาย-ระดับ HSK-จำนวนครั้งที่ปรากฏ

3) การวิเคราะห์เชิงปริมาณ

คำนวณจำนวนและร้อยละของคำศัพท์แต่ละระดับ HSK ที่ปรากฏในฐานข้อมูล ทำการวิเคราะห์เพื่อหาคำที่ใช้บ่อยอยู่ในระดับ HSK ใดเป็นหลัก (เช่น ส่วนใหญ่เป็นระดับ 1-3 หรือมีสัดส่วนคำระดับสูง/ศัพท์เทคนิคมากขึ้นเพียงใด) แล้วจัดกลุ่มแยกประเภท “กลุ่มคำศัพท์” ตามหน้าที่ เช่น ศัพท์ประเภทภัยพิบัติ/อุตุนิยมวิทยา (เช่น ฝนตกหนัก คลื่นความร้อน ฯลฯ), ศัพท์การกระทำ/การปฏิบัติ (เช่น อพยพ หลีกเสี่ยง ลดการออกนอกบ้าน ฯลฯ), ศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับสถานที่และกลุ่มเป้าหมาย (เช่น โรงเรียน ผู้สูงอายุ เด็ก ฯลฯ)

4) การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ

พิจารณาตัวอย่างประโยคที่ใช้คำศัพท์แต่ละระดับ HSK โดยเฉพาะคำที่อยู่ระดับต้น (ง่าย) และระดับสูง (ยาก) เพื่อดูว่ามีการให้บริบทช่วยอธิบายหรือไม่ พร้อมวิเคราะห์การผสมระหว่าง “ศัพท์เทคนิคด้านภัยพิบัติ/อุตุนิยมวิทยา” กับ “ศัพท์สามัญในชีวิตประจำวัน” เพื่อให้เห็นกลยุทธ์การทำให้ข้อมูลเชิงเทคนิคเข้าใจง่ายสำหรับประชาชนหลากหลายกลุ่มในปักกิ่ง

ผลการวิเคราะห์ส่วนนี้จะตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เรื่อง “การเลือกใช้คำศัพท์ภาษาจีน” และช่วยให้เห็นระดับความยากง่ายของคำศัพท์ในประกาศเดือนภัยเมื่อเทียบกับกรอบ HSK 3.0

5.2 การวิเคราะห์รูปแบบโครงสร้างไวยากรณ์ที่พบบ่อย

1) การระบุประโยคและหน่วยวิเคราะห์

แบ่งข้อความในแต่ละประกาศออกเป็นประโยค (ตามเครื่องหมายวรรคตอน/โครงสร้างความหมาย) แล้วสร้างตารางข้อมูลที่บ้านที่รหัสประกาศ ประโยคที่ 1, 2, 3 ... เพื่อใช้เป็นหน่วยในการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์

2) การจัดประเภทโครงสร้างไวยากรณ์ตาม HSK

ใช้รายการไวยากรณ์ HSK 3.0 เป็นกรอบในการจำแนกโครงสร้าง เช่น ประโยคคำสั่ง, ประโยคแสดงเงื่อนไข, ประโยคที่ใช้คำเสริมบอกระดับหรือความรุนแรง ฯลฯ เพื่อจำแนกแต่ละประโยคว่าใช้โครงสร้างไวยากรณ์ระดับ HSK ใด (เช่น โครงสร้างที่อยู่ใน HSK ระดับ 2, 3, 4 ฯลฯ) หากในกรณีที่มีโครงสร้างที่ไม่มีระบุชัดใน HSK 3.0 แต่ใช้บ่อยในประกาศ ผู้วิจัยจะจัดกลุ่มตามลักษณะเชิงหน้าที่และบันทึกไว้เป็น “โครงสร้างเด่นในประกาศเดือนนี้”

3) การวิเคราะห์รูปแบบประโยคที่พบบ่อย

นับความถี่ของโครงสร้างสำคัญ เช่น แบบประโยคคำสั่งหรือข้อเสนอแนะ เพื่ออธิบายเหตุผลของคำเตือน ประโยคที่ระบุเวลา-พื้นที่-กลุ่มเป้าหมาย เป็นต้น

4) วิเคราะห์การใช้รูปแบบประโยคแต่ละประเภทที่ปรากฏในประกาศ

การวิเคราะห์เชิงวาทกรรมเบื้องต้น (เชื่อมกับโครงสร้าง) เพื่อพิจารณาระบุว่าโครงสร้างไวยากรณ์ใดถูกใช้เพื่อ “สร้างความเร่งด่วน” “ให้คำสั่งชัดเจน” หรือ “อธิบายสถานการณ์” รวมไปถึงวิเคราะห์ตัวอย่างประโยคที่ใช้โครงสร้าง HSK ระดับต้น (ง่าย) เพื่อใช้ในการสื่อสารคำสั่งสำคัญ และโครงสร้างระดับสูงขึ้นไปในส่วนอธิบายสถานการณ์หรือผลกระทบ

ผลการวิเคราะห์ส่วนนี้จะตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เกี่ยวกับ “รูปแบบโครงสร้างไวยากรณ์ที่พบบ่อย” และแสดงให้เห็นระดับภาษาเชิงไวยากรณ์ของประกาศเดือนนี้เมื่อเทียบกับมาตรฐาน HSK 3.0

6. การสังเคราะห์ผลและนำไปใช้

หลังการวิเคราะห์ทั้งระดับคำศัพท์และโครงสร้างไวยากรณ์ ผู้วิจัยจะสังเคราะห์ผลโดย

1) เปรียบเทียบสัดส่วนคำศัพท์และโครงสร้างไวยากรณ์ในแต่ละระดับ HSK เพื่อประเมินระดับภาษาโดยรวมของประกาศเดือนนี้ของปักกิ่ง

2) สรุปลักษณะเด่นของการเลือกใช้ภาษา เช่น สัดส่วนคำ HSK ระดับ 1-3 ที่ใช้บ่อย รูปแบบประโยคคำสั่งที่กระชับ และกลยุทธ์การผสมศัพท์เทคนิคกับศัพท์สามัญ

3) ทำตารางสรุปชุดคำศัพท์และโครงสร้างไวยากรณ์ที่พบบ่อย พร้อมตัวอย่างประโยคจากคอร์ปัสจริง

Results

1. ภาพรวมของข้อมูลประกาศเดือนนี้

จากการคัดกรองข้อมูลตามเกณฑ์ที่กำหนด พบว่าประกาศเดือนนี้ของเมืองปักกิ่งในปี ค.ศ. 2025 ครอบคลุมภัยหลากหลายประเภท ได้แก่ ลมแรง (大风) ฝนตกหนัก (暴雨) พายุฝนฟ้าคะนอง/ฟ้าผ่า (雷电) คลื่นความหนาวเย็น (寒潮) พายุทราย (沙尘) ลูกเห็บ (冰雹) คลื่นความร้อน/อากาศร้อนจัด (高温) น้ำแข็งเกาะถนน (道路结冰) และ พายุหิมะ (暴雪) จำแนกเป็นตารางได้ดังนี้

Table 1 Distribution of Various Types of Natural Disasters

Type (类型)	Count (数量)
Strong Wind (大风)	62
Thunderstorm (雷电)	26
Heavy Rain (暴雨)	25
Dense Fog (大雾)	6
High Temperature (高温)	5
Cold Wave (寒潮)	4
Road Icing (道路结冰)	4
Dust/Sand (沙尘)	2
Hail (冰雹)	2
Sustained Low Temp (持续低温)	1
Heavy Snow (暴雪)	1

จากตารางที่ 1 ประเภทภัยทางธรรมชาติที่พบการเตือนบ่อยที่สุดคือ ลมแรง ออกประกาศจำนวน 62 ครั้ง ตลอดปี รองลงมาคือ พายุฝนฟ้าคะนอง/ฟ้าผ่า จำนวน 26 ครั้ง ฝนตกหนัก จำนวน 25 ครั้ง หมอกจัด จำนวน 6 ครั้ง, อากาศร้อนจัด จำนวน 5 ครั้ง, คลื่นความหนาวเย็นและน้ำแข็งเกาะถนน จำนวน 4 ครั้ง, พายุทรายและลูกเห็บ จำนวน 2 ครั้ง ที่พบน้อยที่สุดจำนวน 1 ครั้งตลอดทั้งปี ค.ศ. 2025 คือ อุณหภูมิลดลงต่อเนื่องและพายุหิมะ

ระบบเตือนภัยพิบัติของเมืองปักกิ่งได้จำแนกระดับความรุนแรงแบ่งออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ สีฟ้า (ต่ำสุด), สีเหลือง, สีส้ม และ สีแดง (สูงสุด) ซึ่งในปี 2025 ทางศูนย์พยากรณ์อากาศปักกิ่งได้ออกประกาศเตือนภัยจำนวนทั้งสิ้น 138 ประกาศ แบ่งระดับความรุนแรงของภัยพิบัติทางธรรมชาติตามสี ได้ดังตารางต่อไปนี้

Table 2 Classification of Disasters by Color-Coded Warning Levels

Level/Color (级别/颜色)	Number of Disasters (数量)
Blue (蓝色)	84
Yellow (黄色)	43
Orange (橙色)	9
Red (红色)	2

จากตารางที่ 2 พบว่าประกาศเตือนภัยพิบัติของเมืองปักกิ่ง ปี ค.ศ.2025 ส่วนใหญ่เป็นประกาศเตือนภัยระดับสีฟ้า (ความรุนแรงระดับต่ำ) พบจำนวนทั้งสิ้น 84 ประกาศ ลำดับรองลงมาคือประกาศเตือนภัยระดับสีเหลือง พบจำนวนทั้งสิ้น 43 ประกาศ ประกาศเตือนภัยระดับสีส้ม พบจำนวน 9 ประกาศและประกาศเตือนภัยสีแดง ที่มีระดับรุนแรงสูงสุดพบน้อยที่สุดเพียง 2 ประกาศเท่านั้นในปี ค.ศ.2025

ความยาวของเนื้อหาประกาศเตือนก่อนช่วงกระชับ โดยเฉลี่ยประมาณ 50-80 ตัวอักษรจีนต่อประกาศ (เมื่อแปลเป็นภาษาไทยจะได้ประมาณ 25-40 คำ และมักเขียนเป็นประโยคเดียวจบ ส่วนประกาศที่สถานการณ์รุนแรงขึ้นอาจยาวขึ้นและมีรายละเอียดมากขึ้น เช่น ประกาศฝนตกหนักสีเหลือง/สีส้มบางฉบับยาวเกิน 100 อักขระ เพื่ออธิบายปริมาณฝนสะสมและความเสี่ยงภัยพิบัติที่อาจเกิดตามมา อย่างไรก็ตาม ส่วนใหญ่แล้วแต่ละประกาศ

จะสั้นกระชับ ไม่เยิ่นเย้อ โดยประกาศแต่ละฉบับมีโครงสร้างข้อมูลที่ค่อนข้างตายตัว ประกอบด้วยชื่อประกาศ ประเภท และระดับสัญญาณภัย วันเวลาเผยแพร่ เนื้อหาประกาศ และหน่วยงานผู้ออกประกาศ

北京市发布雷电黄色预警

标题	北京市发布雷电黄色预警
城市	北京市
信号类型	雷电
信号级别	黄色
图标	
发布时间	2025-09-13 14:25:00
发布内容	预计13日17时至22时，我市将自西向东出现分散性雷阵雨天气，局地短时雨强较大，并伴有7-9级短时大风，山区有小冰雹，请注意防范。
签发	荆浩

Figure 1: Sample of a Natural Disaster Notification in Beijing

Source: website beijing meteorological service

2. การวิเคราะห์การเลือกใช้คำศัพท์ในประกาศเตือนภัย

2.1 กลุ่มคำแสดงเหตุปัจจัยของภัยพิบัติ

จากการวิเคราะห์พบว่า ประกาศเตือนภัยเกือบทุกฉบับเริ่มต้นด้วยการอธิบายสาเหตุของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ โดยใช้โครงสร้างคำศัพท์ในรูปแบบเดียวกัน คือ

受 + 原因 + 影响

(ได้รับ(ถูก) + สาเหตุ + ส่งผลกระทบ)

เช่น “受冷空气影响”(ได้รับอิทธิพลจากมวลอากาศเย็น) “受强冷空气影响”(ได้รับอิทธิพลจากมวลอากาศเย็นกำลังแรง) หรือ “受雷雨云团影响”(ได้รับอิทธิพลจากกลุ่มเมฆฝนฟ้าคะนอง) คำศัพท์ในกลุ่มนี้ทำหน้าที่เป็นการอธิบายเหตุผลเชิงตรรกะอย่างย่อ และช่วยสร้างความชอบธรรมให้กับการออกประกาศเตือนภัย ทั้งยังช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจที่มาของความเสี่ยงก่อนเข้าสู่ข้อมูลการคาดการณ์

2.2 กลุ่มคำแสดงการคาดการณ์และการพยากรณ์

คำศัพท์ที่ทำหน้าที่เป็นแกนกลางของการคาดการณ์ ได้แก่ “预计”(คาดการณ์ว่า) “将”(จะ/กำลังจะ) และ “可达”(อาจสูงถึง / สามารถสูงถึง) ซึ่งมักปรากฏร่วมกับข้อมูลด้านเวลา พื้นที่ และตัวเลขเชิงปริมาณ เช่น ระดับความแรงของลม ปริมาณน้ำฝน หรืออุณหภูมิสูงสุด

การใช้คำศัพท์ในลักษณะดังกล่าวช่วยให้ประกาศมีความแม่นยำและลดความกำกวมในการตีความ ขณะเดียวกันยังสะท้อนลักษณะการสื่อสารเชิงวิชาการที่ต้องอาศัยข้อมูลเชิงตัวเลขเป็นหลักฐานประกอบ

2.3 กลุ่มคำศัพท์ด้านความเสี่ยงและผลกระทบ

ในประกาศที่เกี่ยวข้องกับฝนตกหนักหรือสภาพอากาศรุนแรง พบการใช้คำศัพท์ที่สะท้อนผลกระทบและความเสี่ยง เช่น “次生灾害”(ภัยพิบัติทุติยภูมิ) “山洪”(น้ำป่าไหลหลาก) “滑坡”(ดินถล่ม) “积水”(น้ำท่วมขัง) และ “风险极高”(มีความเสี่ยงสูงมาก) คำศัพท์เหล่านี้ส่วนใหญ่อยู่ในระดับคำศัพท์ New HSK 6 ขึ้นไป หรืออยู่นอกบัญชีคำศัพท์ HSK เนื่องจากเป็นคำเฉพาะทาง

ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า การสื่อสารความเสี่ยงในประกาศเตือนภัยไม่ได้จำกัดอยู่เพียงการแจ้งเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น แต่ยังเน้นการชี้ให้เห็นถึงผลกระทบที่อาจตามมา เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนตระหนักถึงความรุนแรงของสถานการณ์

2.4 ระดับคำศัพท์ตาม New HSK 3.0

เมื่อจับคู่คำศัพท์ในประกาศเตือนภัยกับรายการคำศัพท์ New HSK 3.0 พบว่า คำศัพท์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ HSK 1-3 ทำหน้าที่เป็นคำศัพท์พื้นฐานทั่วไปรวมไปถึงคำศัพท์ในโครงสร้างทางไวยากรณ์ ขณะที่คำระดับ HSK 4-9 และคำที่อยู่นอกระบบ HSK มักเป็นคำศัพท์เทคนิคหรือคำที่แสดงแนวคิดเชิงนามธรรม สามารถแจกแจงเป็นตารางสรุปคำศัพท์ภาษาจีนที่พบในประกาศเตือนภัย ดังนี้

Table 3 Vocabulary Distribution by HSK Levels

HSK Level	Words Found	Percentage	Percentage	Additional Info
		(of total, including UNK)	(of recognized words)	
1	2557	39.28%	42.00%	Beginner Level
2	1133	17.40%	18.61%	Intermediate Level
3	948	14.56%	15.57%	Intermediate Level
4	447	6.87%	7.34%	Upper Intermediate Level
5	530	8.14%	8.71%	Advanced Level
6	310	4.76%	5.09%	Advanced Level
7-9	163	2.50%	2.68%	Highest Level
UNK	422	6.48%	FALSE	Out-of-system words

3. การวิเคราะห์โครงสร้างภาษาและวาทกรรม

3.1 โครงสร้างวาทกรรมโดยรวมของประกาศเตือนภัย

จากการวิเคราะห์ข้อความประกาศเตือนภัยพิบัติทางธรรมชาติของเมืองปักกิ่ง ในปี ค.ศ. 2025 จำนวนทั้งสิ้น 138 ประกาศ พบว่า ประกาศเตือนภัยมีโครงสร้างวาทกรรมที่คงที่สม่ำเสมอ สามารถสรุปได้เป็น 3 ส่วนหลัก ได้แก่

- (1) การอธิบายสาเหตุ
- (2) การคาดการณ์สถานการณ์
- (3) การให้คำสั่งหรือคำแนะนำ

โครงสร้างดังกล่าวช่วยให้ผู้อ่านสามารถรับข้อมูลได้อย่างเป็นลำดับ และเข้าใจทั้งที่มา ระยะเวลา และแนวทางการปฏิบัติตนในสถานการณ์เสี่ยง

Table 4 Frequency of Disaster-Related Vocabulary Across HSK Proficiency Levels

HSK Level	Top 10 Words (Word (Frequency))
1	风 (213), 日 (187), 我 (139), 请 (138), 有 (137), 雨 (110), 大 (87), 地 (75), 北 (54), 水 (48)
2	级 (213), 市 (143), 以上 (104), 出现 (81), 短 (64), 大部分 (57), 影响 (52), 可能 (36), 部分 (35), 空气 (32)
3	时 (192), 注意 (136), 预计 (132), 地区 (129), 强 (79), 左右 (63), 受 (48), 并 (25), 较 (21), 区 (16)
4	阵 (132), 局 (70), 降 (65), 毫米 (60), 浅 (22), 个别 (16), 自 (14), 密 (13), 冰 (13), 分散 (9)
5	至 (143), 山区 (106), 可 (95), 将 (46), 滑 (22), 灾害 (22), 当前 (18), 夜间 (16), 沟 (16), 平原 (12)
6	防范 (134), 偏 (54), 日夜 (27), 泥 (22), 坡 (22), 傍晚 (16), 顺 (10), 景 (6), 小于 (6), 城区 (4)
7-9	伴 (29), 及 (26), 积 (24), 风力 (14), 累计 (12), 延 (11), 诱发 (8), 扬 (6), 时段 (5), 结冰 (4)

3.2 โครงสร้างการบอกเวลาและพื้นที่

ประกาศเตือนภัยใช้โครงสร้างการบอกเวลาอย่างชัดเจน เช่น “A 时至 B 时”(ตั้งแต่เวลา A ถึงเวลา B) “A 日至 B 日”(ตั้งแต่วันที่ A ถึงวันที่ B) หรือ “前后”(ช่วงประมาณ... / ราว ๆ ...) เพื่อระบุช่วงเวลาที่คาดว่าจะเกิดภัย ขณะเดียวกันยังใช้คำแสดงขอบเขตพื้นที่ เช่น “大部分地区”(พื้นที่ส่วนใหญ่) “部分地区”(บางพื้นที่) “山区”(พื้นที่ภูเขา / เขตภูเขา) และ “局地”(บางจุด / บางแห่งเป็นการเฉพาะ / เฉพาะพื้นที่เล็ก ๆ) เพื่อหลีกเลี่ยงการเหมา รวมทั้งพื้นที่โดยไม่มีคำจำเป็น การใช้โครงสร้างดังกล่าวสะท้อนความพยายามในการสื่อสารข้อมูลอย่างรอบคอบ และแม่นยำ

3.3 โครงสร้างคำสั่งและคำเตือน

คำสั่งหรือคำเตือนในประกาศมักอยู่ในรูปประโยคสุภาพ เช่น “请注意防范”(โปรดระมัดระวังและป้องกัน) อย่างไรก็ตาม เมื่อระดับความรุนแรงของภัยเพิ่มสูงขึ้น จะพบการใช้โครงสร้างคำสั่งที่เข้มข้นมากขึ้น เช่น “严禁.....”(ห้ามอย่างเด็ดขาด...) หรือ “非必要不.....”(หากไม่จำเป็น ขอให้งด... / ไม่จำเป็นไม่ควร...) ซึ่งแสดงถึงการควบคุมพฤติกรรมของประชาชนในสถานการณ์ฉุกเฉิน

Table 5 High-Frequency Chinese Grammatical Structures in Disaster Alerts

Grammatical Features	Corresponding HSK Level (Initial Appearance)	Frequency
Time range / period (至/从...到.../期间/前后)	1	145
Imperative / polite request (请/不要/注意/防范)	3	137
Prediction / forecast (预计/将/可能/会)	3	133
Approximate quantity (左右/以上/以下/约)	2	109
Cause phrase (受...影响/由于)	4	48
Existence / occurrence (出现/发生/形成)	3	48
Compressed / multi-clause (并/同时/以及/且/伴有)	4	31

Conclusion and Discussion

ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นลักษณะเด่นของการใช้ภาษาในประกาศเตือนภัยพิบัติของเมืองปักกิ่ง ปี ค.ศ. 2025 ว่าจะพบว่าคุณสมบัติคล้ายกันเชิงโครงสร้างอย่างสูง แต่มีความเหลื่อมล้ำในระดับคำศัพท์ แม้ผลการวิเคราะห์ในภาพรวมจะพบว่าคำศัพท์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 72.17) จัดอยู่ในระดับพื้นฐาน (HSK 1-3) แต่การสรุปว่าประกาศนี้ "ง่าย" อาจนำไปสู่ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนได้

จากการอภิปรายผล ผู้วิจัยพบปรากฏการณ์ "การแยกส่วนของระดับภาษา" (Linguistic Bifurcation) ดังนี้

1. โครงสร้างหลักและคำเชื่อม (Structural Skeleton) คำศัพท์ที่ใช้ในเชิงโครงสร้างไวยากรณ์ การบอกเวลา และการเชื่อมประโยค ส่วนใหญ่เป็นคำศัพท์ HSK ระดับต้น 1-3 ทำให้ผู้รับสารที่มีทักษะระดับต้นถึงกลางสามารถเข้าใจ "กรอบของสาร" ได้ว่าเหตุการณ์จะเกิดขึ้นเมื่อใดหรือที่ไหน

2. คำศัพท์เฉพาะทางและข้อมูลความเสี่ยง (Technical Core) คำศัพท์ที่เป็นหัวใจสำคัญในการระบุประเภทภัยพิบัติและผลกระทบ เช่น “风险极高”(มีความเสี่ยงสูงมาก) “次生灾害”(ภัยพิบัติทุติยภูมิ) มักเป็นคำศัพท์ HSK ระดับกลาง 5-6 หรืออยู่นอกบัญชีคำศัพท์ (UNK) ซึ่งคำเหล่านี้คือ "สาระสำคัญ" ที่กำหนดพฤติกรรมกรรมการเอาตัวรอด

ด้วยเหตุนี้ ประกาศเตือนภัยของปักกิ่งจึงมีความยากในเชิงปฏิบัติสำหรับผู้เรียนภาษาจีนระดับต้น แม้ผู้รับสารจะเข้าใจโครงสร้างประโยค แต่หากไม่สามารถตีความคำศัพท์เทคนิคระดับสูงได้ ก็จะไม่สามารถรับรู้ถึงความรุนแรงหรือวิธีการปฏิบัติตนที่ถูกต้องได้ครบถ้วน อย่างไรก็ตาม การใช้ระบบสี (น้ำเงิน/蓝/Blue, เหลือง/黄/Yellow, ส้ม/橙/Orange, แดง/红/Red) และสัญลักษณ์สากลควบคู่ไปกับข้อความที่สั้นกระชับ เป็นกลยุทธ์สำคัญที่ช่วยลดช่องว่างทางการสื่อสารนี้ได้

ข้อเสนอแนะสำหรับประเทศไทยในการพัฒนาต้นแบบประกาศเตือนภัย ไม่ใช้การนำเกณฑ์ HSK มาปรับใช้โดยตรง แต่คือการนำ "แนวคิดการบริหารจัดการระดับภาษา" มาประยุกต์ใช้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาสร้าง "บัญชีคำพื้นฐานสำหรับภัยพิบัติภาษาไทย" ที่จำกัดระดับความยากให้อยู่ในเกณฑ์ที่มวลชนส่วนใหญ่เข้าถึงได้ โดยเน้นการใช้โครงสร้างประโยคแบบฟอร์มตายตัว (Formulaic structures) ที่สั้นกระชับ และบูรณาการสัญลักษณ์สากลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารความเสี่ยงให้แก่ประชาชนทุกกลุ่ม รวมถึงชาวต่างชาติที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยด้วยเช่นกัน

References

- China Meteorological Administration & World Meteorological Centre Beijing. (n.d.). *Early Warning Support Mechanism (EWSM)*.
- China Testing International. (2025). *HSK 3.0 information collection: HSK 3.0, all you need to know! HSK Global Teachers' Association*.
- Ministry of Emergency Management of the People's Republic of China. (2022). *"14th Five-Year" national emergency management system plan*.
- ReliefWeb. (2023). *Beijing implements new meteorological disaster warning signals*.
- Saengchan, K. (2012). *Digital media communication innovation for awareness and understanding in preparedness and prevention of earthquake disasters in Chiang Rai Province* (Research report). Chiang Mai: Chiang Mai University. (in Thai)

Sirisuntornpaiboon, U., et al. (2016). *Risk communication on earthquake disasters in Phuket Province* (Research report). Thailand Research Fund. (in Thai)

Zhang, T. (2024). A brief of cold spell warning actions of the National Meteorological Center of China Meteorological Administration. *China CDC Weekly*, 6(5), 83–87.